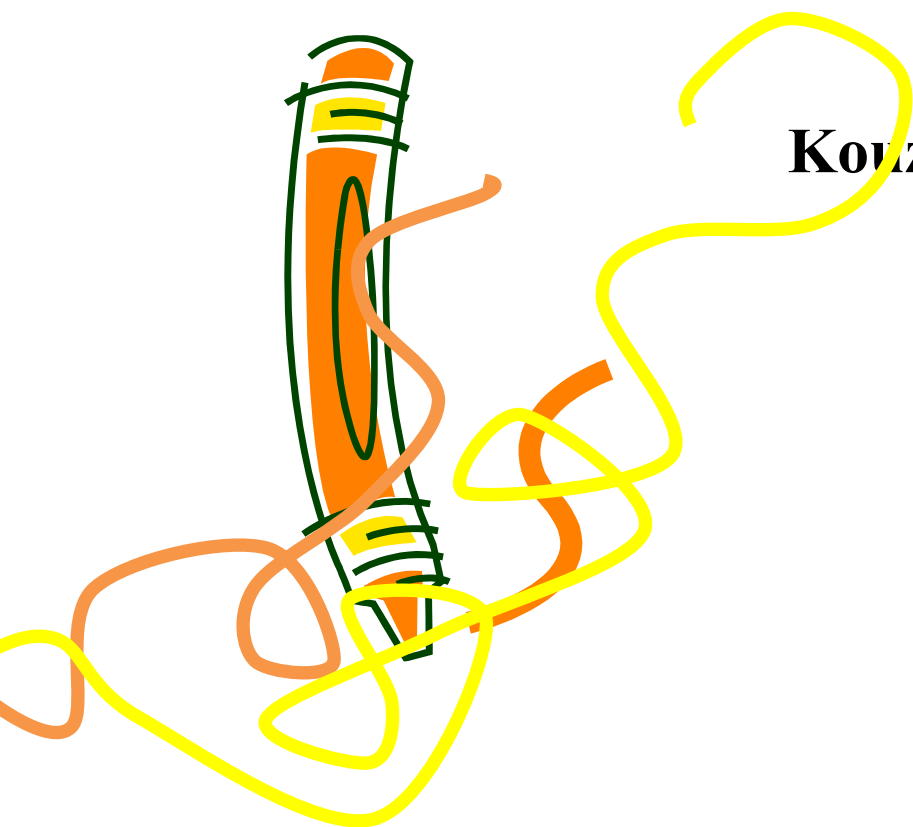

Základní škola a mateřská škola Lukov, příspěvková organizace

ŠKOLNÍ VZDĚLÁVACÍ PROGRAM PRO ŠKOLNÍ DRUŽINU

Název programu:

Kouzelná pastelka

Obsah		str.
1.	Identifikační údaje	3
2.	Dokumentace ŠD	4
2.1.	Vnitřní řád	4
2.2.	Dokumentace vychovatelky	4
3.	Charakteristika a organizace zařízení	4
3.1.	Charakteristika zařízení	4
3.2.	Kapacita	4
3.3.	Organizace činnosti	5
3.4.	Provozní doba	5
3.5.	Spolupráce se zákonnými zástupci	5
4.	Podmínky činnosti zařízení	5
4.1.	Prostorové a materiální podmínky	5
4.2.	Personální a ekonomické podmínky	6
4.3.	Podmínky pro přijímání uchazečů, průběh a ukončování vzdělávání	6
4.3.1.	Přijímání uchazečů	6
4.3.2.	Omlouvání nepřítomnosti	6
4.3.3.	Ukončení vzdělávání	6
4.4.	Podmínky bezpečnosti a ochrany zdraví	7
4.5.	Podmínky zabezpečení zájmových činností žáků se speciálními vzdělávacími potřebami	7
4.6.	Podmínky zabezpečení zájmových činností žáků se zdravotním a sociálním znevýhodněním	7
4.7.	Podmínky zabezpečení zájmového vzdělávání žáků mimořádně nadaných	8
5.	Charakteristika školního vzdělávacího programu ŠD	9
5.1.	Zaměření	9
5.2.	Cíle	9
5.3.	Formy vzdělávání	9
5.4.	Metody vzdělávání	11
5.5.	Klíčové kompetence	12
5.6.	Průřezová témata	14
6.	Hodnocení a evaluace	14
6.1.	Hodnocení	14
6.2.	Sebehodnocení	14
6.3.	Evaluace	14
7.	Délka a tematický plán	15
8.	Zveřejnění školního vzdělávacího programu ŠD	15
	Příloha č. 1 - Vnitřní řád školní družiny	16

1. Identifikační údaje

Název školy	Základní škola a mateřská škola Lukov, příspěvková organizace
Adresa	Základní škola Lukov Lukov 32, Mor. Budějovice 676 02
Ředitel	Mgr. Blanka Potěšilová
IČO	75022427
Telefon	568 420 154
E-mail	b.potesilova@seznam.cz
www stránky	www.obec-lukov.cz
Zřizovatel	Obec Lukov
Adresa	Obecní úřad Lukov Lukov 10, Mor. Budějovice 676 02
Email	oulukov@seznam.cz

		datum	podpis
Vydal:	Blanka Potěšilová, ředitelka školy	1. 9. 2019	<u>X Blanka Potěšilová</u> Podepsal(a): Mgr. Blanka Potěšilová
Zpracoval:	Veronika Vojtěchová	24. 8. 2019	
Školská rada projednala dne:		6. 9. 2019	
Pedagogická rada projednala dne:		30. 8. 2019	
Platnost od:		1. 9. 2019	

2. Dokumentace ŠD

2.1. Vnitřní řád školní družiny

Příloha č. 1

2.2. Dokumentace vychovatelky

- ŠVP školní družiny „Kouzelná pastelka“
- Přehled výchovně vzdělávací práce (třídní kniha)
- Zápisní lístky
- Vnitřní řád školní družiny
- Kniha úrazů a záznamy o úrazech

3. Charakteristika a organizace zařízení

3.1. Charakteristika zařízení

Školní družina se ve své činnosti řídí zejména vyhláškou č. 74/2005 Sb., o zájmovém vzdělávání, v platném znění. Školní družina tvoří ve dnech školního vyučování mezistupeň mezi výukou ve škole a výchovou v rodině a není pokračováním školního vyučování, má svá specifika, která ji odlišují od školního vyučování. Hlavním posláním je zabezpečení zájmové činnosti, odpočinku a rekreace žáků.

Školní družina je součástí Základní školy a mateřské školy Lukov. Časové rozvržení a uspořádání činností se řídí požadavky psychohygieny. ŠD nabízí žákům možnost trávení volného času především formou zájmových činností (např. výtvarné, rukodělné, hudební, spontánní činnosti, hry, činnosti venku). Úkolem je rozvoj a posilování daných klíčových kompetencí žáků a jejich upevňování dle možností každého dítěte. Důležitými principy jsou dobrovolnost žáků, respekt k jejich rozhodnutí, prostor pro intuici, důvěra a přátelská komunikace.

Důležitou podmínkou pro činnost ŠD je vytvoření bezpečného a klidného prostředí a příznivého sociálního klimatu založeného na otevřenosti a partnerství v komunikaci, úctě, toleranci, empatii, spolupráci a pomoci druhému.

Při všech činnostech jsou respektovány potřeby jedince. Činnost vychází ze zájmů účastníků a osvojování si toho, co má pro ně praktický smysl, co vede k praktické zkušenosti, vše je vedeno k všestrannému prospěchu dítěte.

Náplň činností je věkově přiměřená, hodnocení žáků je motivující a respektující individualitu účastníků, vždy zohledňuje individuální možnosti a individuální pokrok a je pro žáky dostatečnou zpětnou vazbou.

Činnosti ve školní družině jsou zaměřené na problematiku ochrany před násilím, šikanou a dalšími patologickými jevy.

3.2. Kapacita

- Kapacita školní družiny je 45 žáků.

3.3. Organizace činnosti

- Družina poskytuje zájmové vzdělávání žákům 1.- 5. ročníku v době mimo vyučování,
- činnost družiny je vykonávána ve dnech školního vyučování mimo prázdniny,
- družina organizuje zájmové vzdělávání účastníkům přihlášeným k pravidelné denní docházce,
- družina umožňuje účastníkům odpočinkové činnosti a přípravu na vyučování,
- oddělení se naplňují nejvýše do počtu 30 dětí,
- činnost školní družiny se řídí Školním vzdělávacím programem pro školní družinu.

3.4. Provozní doba

- školní družina je v provozu ve dnech školního vyučování v době od 12:00 hod. do 15:30 hod.,
- ranní družina je v provozu od 6:30 hod. do 7:30 hod.

3.5. Spolupráce se zákonnými zástupci

Komunikace mezi vychovatelkou a zákonnými zástupci se uplatňuje na základě partnerství a spolupráce. Zákonní zástupci jsou o činnosti informováni přímo vychovatelkou, prostřednictvím žáků, webových stránek, důležité dokumenty a informace jsou vyvěšeny na informační nástěnce školy. Zákonní zástupci jsou pravidelně zváni na akce školy. V případě potřeby mohou družinu kdykoliv navštívit po vzájemné dohodě.

4. Podmínky činnosti zařízení

4.1. Prostorové a materiální podmínky

Školní družina využívá pro svoji činnost samostatnou učebnu, která uspořádáním odpovídá potřebám dětí mladšího školního věku. Část místnosti je vybavena kobercem, který děti využívají ke hře se stavebnicemi, při rozhovorech v diskusním kruhu, odpočinkových činnostech apod. V další části jsou umístěny stolky a židličky, které jsou využívány především pro společenské hry nebo výtvarné a rukodělné činnosti. ŠD má dostatek výtvarného materiálu, společenských her, konstruktivních stavebnic, hraček, knížek a časopisů. Kromě učebny můžou žáci ve školní družině využívat další prostory školy: třídu pohybové výchovy, počítačové koutky, keramickou dílnu, sportovní areál TJ, multifunkční hřiště a školní zahradu, na které je umístěn altán a hrací prvky.

4.2. Personální a ekonomické podmínky

- Zájmové vzdělávání ve ŠD zabezpečuje vychovatelka na úvazek, který se odvíjí od počtu přihlášených žáků. V době nepřítomnosti vychovatelky ve ŠD je jejím zastupováním pověřena učitelka ZŠ, učitelka MŠ nebo zastupuje ředitelka školy. Kolektiv pedagogického sboru včetně vychovatelky ŠD je mladý a aktivně se zapojuje do akcí školní družiny.
- Poplatek za docházku do ŠD činí **80,- Kč** za měsíc. Splatnost je do 15. dne následujícího měsíce hospodářce nebo bezhotovostně na účet školy. Podrobnosti jsou stanoveny ve Směrnici ke stanovení podmínek úplaty za pobyt dítěte ve školní družině.

4.3. Podmínky pro přijímání uchazečů, průběh a ukončování vzdělávání

4.3.1 Přijímání uchazečů

- Do školní družiny přihlašují zákonní zástupci žáka písemnou přihláškou (zápisním lístkem), na které řádně vyplní všechny údaje,
- změny na přihlášce oznámí zákonní zástupci vychovatelce písemně s podpisem a datem,
- o zařazení žáka do školní družiny rozhoduje ředitelka školy,
- pro přihlášeného žáka je docházka do školní družiny povinná,
- žáci jsou přijímáni vždy na jeden školní rok,
- do školní družiny jsou přednostně přijímáni žáci 1. a 2. ročníku, děti zaměstnaných rodičů, dojíždějící žáci a žáci s denní docházkou.

4.3.2. Omlouvání nepřítomnosti

- Nepřítomnost žáka v družině, příp. odchylky od pravidelné docházky sdělí zákonní zástupci vychovatelce písemnou formou,
- stejným způsobem zákonní zástupci žádají o umožnění odchodu žáka v doprovodu jiné osoby,
- na telefonickou žádost nelze žáka ze školní družiny uvolnit.

4.3.3. Ukončení vzdělávání

- Odhlášení žáka z docházky do školní družiny oznámí rodiče písemnou formou vychovatelce ŠD,
- žák může být z činnosti ŠD vyloučen při závažném nebo opakovaném nedodržování Vnitřního řádu školní družiny,
- o podmíněném vyloučení rozhodne ředitel v případě závažného provinění se stanovením zkušební lhůty, a to na dobu nejdéle jednoho roku,
- o vyloučení z docházky do ŠD rozhodně ředitel školy na základě písemného návrhu vychovatelky ŠD a po projednání v pedagogické radě. O podmíněném nebo úplném vyloučení rozhoduje ředitel ve správním řízení.

4.4. Podmínky bezpečnosti a ochrany zdraví

- Při pobytu ve školní družině dodržuje žák vnitřní řád školní družiny a řídí se pokyny vychovatelek,
- za bezpečnost dětí ve školní družině odpovídá od příchodu žáka do družiny až do jeho odchodu vychovatelka,
- za žáka, který byl ve škole a nedostavil se do školní družiny, vychovatelka neodpovídá,
- nepřítomnost žáka je zaznamenávána každý den v Přehledu výchovně vzdělávací práce,
- žáci jsou poučeni o pravidlech bezpečnosti a ochrany zdraví při pobytu ve školní družině, záznam o tomto poučení je v Přehledu výchovně vzdělávací práce,
- při standardní činnosti školní družiny odpovídá vychovatelka za bezpečnost 25 žáků, při větším počtu nebo v mimořádných případech např. návštěva divadla, dopravního hřiště, výletu... určí ředitelka školy další dospělou osobu k doзору,
- dojde-li k úrazu, zajistí vychovatelka první pomoc, u vážného poranění pak lékařské ošetření, informuje zákonné zástupce, vyplní příslušnou dokumentaci o úrazu,
- všechny děti jsou povinny dbát o svou vlastní bezpečnost a zdraví i o bezpečnost a zdraví spolužáků.

4.5. Podmínky zabezpečení zájmových činností žáků se speciálními vzdělávacími potřebami

Účastníci zájmového vzdělávání se speciálními vzdělávacími potřebami jsou individuálně integrováni do oddělení školní družiny s využitím speciálních pedagogických postupů. Vychovatelka družiny spolupracuje s výchovnou poradkyní školy, PPP, SPC, případně jinými poradenskými zařízeními.

Specifické pedagogické cíle pro děti se speciálními vzdělávacími potřebami:

- začlenění do všech aktivit školní družiny v nejvyšší možné míře,
- podpůrná opatření k začlenění do činností – speciální pomůcky, individuální péče,
- činnosti respektující možnosti žáka – činnosti shodné na úrovni žáka,
- specifické činnosti s cílem reedukační péče o žáka.

4.6. Podmínky zabezpečení zájmových činností žáků se zdravotním a sociálním znevýhodněním

U dětí se zdravotním znevýhodněním je zohledňováno přiměřené zatížení v případě pohybových aktivit, vycházek. Třídní učitel a zákonní zástupci informují vychovatele o všech změnách zdravotního stavu dítěte.

Dětem se sociálním znevýhodněním mohou být poskytnuty pomůcky nezbytné pro naplňování výchovně vzdělávacího programu školní družiny, zvláštní péče je u těchto dětí věnována i přípravě na vyučování. Pokud zákonný zástupce prokáže, že splňuje podmínky stanovené v § 11 vyhlášky MŠMT 74/2005 Sb., o zájmovém vzdělávání, může požádat o snížení či prominutí úplaty.

4.7. Podmínky zabezpečení zájmového vzdělávání žáků mimořádně nadaných

Snažíme se vyhovět vzdělávacím a zájmovým potřebám našich žáků. Využíváme jejich předností, komunikujeme se zákonnými zástupci o záměrech a o případných problémech, hledáme společně řešení.

Vytváříme podmínky, aby žák své nadání mohl rozvinout a uplatnit.

Způsoby práce s nadanými žáky:

- obohacovat, rozšiřovat zájmového vzdělávání,
- nadaný mladší žák může pracovat ve skupině starších žáků,
- vychovatelka je průvodce a konzultant žáka v určité oblasti zájmu,
- konzultovat postupy se zákonnými zástupci,
- pomáhat nadaným žákům najít podobné vrstevníky,
- místo práce na základní úrovni poskytovat žákům možnost účastnit se činností stimulujících jejich další rozvoj,
- poskytovat jim určitou volnost ve způsobu zájmového vzdělávání.

Úkol ŠD v rozvoji potenciálu nadaných žáků:

- motivovat žáky k zájmovému vzdělávání,
- učit je sebepoznání a podporovat v nich zdravou sebedůvěru,
- vést je k zájmu o vlastní rozvoj,
- vést žáky k sociálním dovednostem a respektovat přitom jejich osobní zvláštnosti.

5. Charakteristika školního vzdělávacího programu ŠD

5.1. Zaměření

Školní družina navazuje svou činností na vzdělávací program Základní školy Lukov a nabízí zájmové vzdělávání, jehož cílem je kvalitní trávení volného času dětí, podpora aktivního odpočinku dětí a prohlubování znalostí, dovedností a návyků, které žák získává při vzdělávání v základní škole. Při zájmovém vzdělávání přihlížíme k individuálním potřebám dítěte, jeho zájmům, motivaci k činnosti, fyzické, mentální a psychosociální kondici a aktuální náladě.

5.2. Cíle

Cíle výchovy se zaměřují na tyto základní oblasti:

- smysluplné a radostné využívání volného času v bezpečném a inspirativním prostředí,
- rozvoj samostatnosti a odpovědnosti, schopnosti soužití a spolupráce v kolektivu, ohleduplnosti a empatie k ostatním spolužákům,
- realizaci rozmanitých volnočasových aktivit, které reagují na zájmy a sociokulturního zázemí dětí,
- osvojování si základů společenského chování,
- zdravý životní styl a péči o své zdraví,
- odpovědnost za svou osobu,
- vztah k životnímu prostředí a jeho ochraně,
- rozvoj kompetencí škálou metod a činností, zejména her a spontánních činností,
- pochopení a uplatňování zásad demokracie,
- utváření národní hrdosti a respektu k jiným etnickým, kulturním a náboženským skupinám,
- formování životních postojů.

5.3. Formy vzdělávání

Aktivity v ŠD můžeme z hlediska formy rozdělit na tyto typové činnosti:

- **Zájmové činnosti** – činnosti, které zajišťují rozvoj dítěte v určité oblasti lidské práce nebo umění. Patří sem činnosti výtvarné, hudebné, pracovní, dramatické a pohybové výchovy, rozvoj dětí v oblasti řemesel, sebeobsluhy a péče o své okolí .
- **Odpočinkové činnosti** – činnosti, které zajišťují relaxaci dítěte a duševní hygienu. Mezi tyto patří např. poslech příběhů a pohádek, společenské hry, pohybové hry, manipulační hry s kostkami nebo přírodninami.
- **Spontánní činnosti** – činnosti, které zajišťují naplňování individuálních potřeb dítěte, nabídka podnětů, které si dítě samo vybírá. Jsou to např. námětové hry, hry na hřišti, pohybové hry venku.

- **Příprava na vyučování** – na prvním stupni ZŠ spíše okrajová činnost, která vychází z přání dětí nebo zákonných zástupců. Pedagog v ŠD musí kriticky vyhodnotit přípravu na vyučování s ohledem na duševní hygienu a aktuální výkonnost dítěte.
- **Příležitostné činnosti** – v rámci zájmového vzdělávání probíhají nepravidelné, spontánní činnosti, které jsou obvykle společnými aktivitami rodiny, školy a přátel školy. Patří mezi ně např. adventní jarmark, semináře pro rodiče, veřejná vystoupení žáků, přespání v ŠD.
- **Kroužky školní družiny** – nabízené kroužky jsou určeny pro věkově smíšené skupiny, kde se mohou potkávat žáci z různých ročníků. Kroužky jsou vždy vyhlášeny na začátku školního roku a aktuální nabídka platí vždy na jeden rok. Počet žáků v kroužku se řídí předmětem a vlastní náplní kroužku. Do kroužku zákonní zástupci přihlašují žáky přihláškou. Kroužky mohou dle kapacity navštěvovat i žáci, kteří nejsou do školní družiny přihlášení.

Při zájmovém vzdělávání dětí volíme aktivity a činnosti tak, aby nebyly prvoplánové, ale zajišťovaly dětem vyšší poznání, komplexní rozvoj dovedností, znalostí a návyků. Aktivity odpoledního bloku ŠD se odehrávají většinou ve venkovním prostředí. Obsah vzdělávání je orientačně rozdělen do vzdělávacích oblastí:

1. Člověk a jeho svět	
Očekávané výstupy Žák:	Obsah
<ul style="list-style-type: none"> • pěstuje a uplatňuje dobré vztahy se svým sociálním okolím, • dokáže dle svých schopností samostatně vystupovat na veřejnosti a v kolektivu, • respektuje autority, • dokáže jednat ve skupině, učí se respektovat pravidla skupiny, • zvládá základní sebeobslužné dovednosti, • zná pravidla bezpečného pohybu ve městě a na vesnici. 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ poznávání okolí školy, vesnice, města, regionu, ➤ stanovování pravidel s využitím různých technik, ➤ podpora žáka v sebeobsluze a samostatnosti, ➤ aktivity zaměřené bezpečnost při pohybu na vesnici, ve městě.

2. Umění a kultura

Očekávané výstupy Žák:	Obsah
<ul style="list-style-type: none">• uplatňuje při činnostech estetické výchovy svou fantazii a tvořivost,• pěstuje svůj zájem o umělecké aktivity a díla.	<ul style="list-style-type: none">➤ Činnosti zaměřené na vytváření a sledování děl různých oborů umělecké činnosti (výtvarné, hudební, dramatické, pohybové-taneční).

3. Člověk a zdraví

Očekávané výstupy Žák:	Obsah
<ul style="list-style-type: none">• dbá na své zdraví,• zná a uplatňuje pravidla zdravého životního stylu,• dokáže relaxovat,• vyhledává aktivní pohyb,• odmítá návykové látky a zná jejich rizika.	<ul style="list-style-type: none">➤ Sportovní aktivity a hry různého charakteru,- aktivity zaměřené na relaxaci a zklidnění,- společné akce žáků a dospělých (pedagogů a rodiny), které vedou k přijímání pozitivních vzorů zdravého životního stylu.

4. Člověk a svět práce

Očekávané výstupy Žák:	Obsah
<ul style="list-style-type: none">• rozvíjí svou zručnost,• je seznámen se základními úkony lidské práce, která ho obklopuje,• dokáže si rozdělit jednoduchou práci do fází a tyto vykonat.	<ul style="list-style-type: none">➤ Pracovní činnosti zaměřené na:- zapojení žáků do péče o prostory školy a školní družiny,- zapojení žáků do příprav akcí školy a školní družiny,- péče o krajinu (ptačí budky, hmyzí domečky).

5. Člověk a příroda

Očekávané výstupy Žák:	Obsah
<ul style="list-style-type: none">• orientuje se dle svých schopností a věku ve fauně a floře ČR,• chová se ohleduplně k přírodě, uplatňuje ekologické chování,• zná zákonitosti přírody v jednotlivých ročních dobách.	<ul style="list-style-type: none">➤ Výlety do přírody,- pěstitelské a zahradnické práce,- práce literaturou,- činnosti vedoucí k ochraně přírody a životního prostředí, ekologická výchova

5.4. Metody vzdělávání

Vzdělávání uskutečňované ve školní družině obsahují následující metody práce:

- skupinové a individuální práce, hry,
- názorné ukázky,
- sportovní a tělovýchovné aktivity,
- literární a výtvarná tvorba, dramatizace,
- individuální i skupinové rozhovory o dětských problémech a zážitcích, diskuse, vyprávění,
- hádanky, kvízy, hlavolamy, dětské křížovky, jazykolamy,
- výlety, vycházky,
- doplňkové činnosti – návštěvy kina, výstavy, besedy, projekty, exkurze, práce na PC.

5.5. Klíčové kompetence

Kompetence k naplnění volného času

- vnitřně motivovat ke smysluplnému trávení volného času,
- zprostředkovat dostatek podnětů k zájmovým činnostem,
- rozvíjet zájmy ve spontánních i organizovaných, individuálních i skupinových činnostech na základě výběru žáka,
- zapojovat žáky v co největší míře do příprav aktivit volného času,
- organizovat aktivity ve volném čase ve spolupráci s rodinami žáků,
- podporovat aktivity rozvíjející zdravý životní styl a primární prevenci sociálně patologických jevů,
- podporovat sebevyjádření žáků,
- vést k rozlišování bezpečných a zdraví nevhodných činností.

Kompetence komunikativní

- vést žáky ke vhodné komunikaci se spolužáky, učiteli a ostatními dospělými ve škole i mimo školu,
- rozvíjet umění naslouchat druhým,
- vést k rozvoji neverbální komunikace,
- rozvíjet dovednost vyjádřit svůj názor a respektovat názory druhých
- podporovat přátelské vztahy a vzájemnou pomoc,
- netolerovat agresivní, hrubé a nezdvořilé chování žáků, zaměstnanců i zákonných zástupců,
- rozvíjet porozumění různým typům textů a záznamů, obrazových materiálů, běžně užívaných gest, zvuků a jiných informačních a komunikačních prostředků.

Kompetence k řešení problémů

- vést k pochopení problému a přemýšlení o jeho příčinách,
- vést k pochopení, že vyhýbání se problému nevede k cíli,
- aktivity vést tak, aby žáci hledali různá řešení,
- rozvíjet dovednost obhájit si svá rozhodnutí, uvědomovat si za tyto rozhodnutí odpovědnost,
- motivovat žáky problémovými úlohami z praktického života,
- vést žáky k aktivnímu podílu na všech fázích činnosti – plánování, přípravě, realizaci a hodnocení,
- podporovat originální řešení problémů,
- rozvíjet schopnost sebereflexe.

Kompetence občanská a pracovní

- společně stanovovat pravidla,
- respektovat osobnost každého člověka, budovat přátelskou a otevřenou atmosféru,
- učit rozpoznávat a bránit se nespravedlnosti, šikaně nebo agresivitě,
- vést k uvědomění si svých práv a práv druhých,
- vést k zodpovědnému chování s ohledem na zdraví své i druhých,
- rozvíjet kladný vztah k životnímu prostředí a aktivnímu zapojení do jeho ochrany dle individuálních možností žáka,
- osvojovat si pracovní návyky, dodržovat bezpečnost a bezpečně používat materiály, nástroje a vybavení ŠD,
- vést k sebeúctě a úctě k druhým lidem,
- podporovat respekt a toleranci k různým vyznáním,
- vést žáky ke třídění odpadů,
- vést k respektu ke kulturním hodnotám národa.

Kompetence sociální

- vést k respektování dohodnutých pravidel,
- podporovat integraci žáků se speciálními vzdělávacími potřebami do kolektivu,
- rozvíjet spolupráci v týmu, uvědomění si svojí role i role ostatních,
- rozvíjet schopnost plánovat a organizovat,
- vést k odhadování rizik a odpovědnosti za své činy,
- učit žáky k odmítavému postoji ke všemu, co narušuje dobré vztahy mezi lidmi,
- vést ke zvládnutí základních hygienických návyků a pravidel společenského chování.

Kompetence k učení

- rozvíjet schopnost uplatňovat získané poznatky v praktických situacích,
- vést k dokončení a kritickému zhodnocení vlastní práce,
- rozvíjet schopnost klást otázky a hledat na ně odpovědi,
- vést k získávání vědomostí z rozmanitých zdrojů, které nabízí současný svět,
- podporovat různé přijatelné způsoby k dosažení cílů,
- maximalizovat šanci každého žáka zažít úspěch,
- vytvářet situaci, při které má žák radost z učení,
- rozvíjet kritické myšlení a myšlení v souvislostech.

5.6. Průřezová témata

Do základního vzdělávání je zařazeno celkem šest průřezových témat a během 1. - 5. ročníku se tato témata a jejich okruhy postupně realizují. Činností ŠD prolíná především průřezové téma **Osobnostní a sociální výchova** a její tematické okruhy:

- **komunikace** (komunikační dovednosti, komunikace v různých situacích jako je omluva, pozdrav, prosba, řešení konfliktů, vysvětlování, žádost, odmítání, komunikační dovednosti obrany proti agresí a manipulaci),
- **mezilidské vztahy** (chování podporující dobré vztahy mezi žáky),
- **poznávání žáků** (poznávání se navzájem ve skupině),
- **kreativita** (tvořivost a originalita nápadů při různých činnostech družiny),
- **kooperace a kompetice** (práce ve skupině, respektování pravidel skupiny, vedení, organizování, ale i podřízení se ve skupině, rozvíjení dovedností pro zvládání situací během soutěží, her či sportu),
- **hodnoty, postoje a praktická etika** (vést žáky prostřednictvím činností družiny k osvojování pojmů jako jsou odpovědnost, spolehlivost, spravedlnost, respektování se navzájem, pomáhání si navzájem bez očekávání protislužby).

6. Hodnocení a evaluace

6.1. Hodnocení

Hodnocení jednotlivých činností probíhá většinou formou společné diskuse s dětmi na závěr nebo v průběhu činností. Měřítkem pro hodnocení činností v naší školní družině je především zájem dětí účastnit se programu, jejich chuť podílet se na jeho vytváření. Dalším z měřítek jsou i rozhovory se zákonnými zástupci dětí, pozorování jednotlivých dětí a jejich vývoje, sledování výsledků jejich práce.

Úkolem hodnocení je především

- motivace k dosahování dobrých výsledků,
- ocenění pozitivních projevů žáků,

- posílení kladného vztahu žáků k vlastnímu zájmovému vzdělávání,
- podpora rozvoje dítěte.

6.2. Sebehodnocení

Už od 1.třídy ve ŠD vedeme žáky k sebehodnocení vlastní práce a chování, tedy k tomu, aby se snažili posoudit nejen svoji práci, ale i vynaložené úsilí, osobní možnosti a rezervy. Žáky vedeme též k posouzení práce a chování spolužáků.

6.3. Evaluace

Ve vztahu k rodinám dětí využíváme jako evaluačního nástroje osobní konzultace, e-mailovou komunikaci s rodiči a informativní nástěnku. Vnitřní evaluace organizace a obsahu vzdělávání ve školní družině a její návaznost na základní školu s ohledem na rozvoj individuálních potřeb jednotlivých žáků jsou průběžné schůzky vychovatelky s ředitelkou školy a ostatními vyučujícími.

7. Délka a plán činnosti

- Vzdělávací program ŠD je stanoven na dobu jednoho vzdělávacího cyklu žáků 1. stupně ZŠ, tedy na pět let.
- Je možné kreativně reagovat na změny podmínek, propojovat a přesouvat témata během celé docházky do ŠD. Činnosti nejsou věkově vymezeny, proto je lze volit dle aktuálního složení žáků.
- Plán činnosti je zpracován na období jednoho školního roku.

8. Zveřejnění školního vzdělávacího programu ŠD

Školní vzdělávací program vydává ředitelka Základní školy a mateřské školy Lukov a je vyvěšen na informativní nástěnce na chodbě školy. Do školního vzdělávacího programu může každý nahlížet a pořizovat si z něj opisy a výpisy, anebo za cenu v místě obvyklou může obdržet jeho kopii.

Přílohy:

Č. 1 – Vnitřní řád školní družiny

Vnitřní řád školní družiny

Článek 1

Obecná ustanovení

1. Na základě ustanovení § 30 zákona č. 561/2004 Sb. - o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon) v platném znění vydávám jako statutární orgán školy pro školské zařízení školní družinu tento vnitřní řád školní družiny.

2. Tato směrnice určuje pravidla provozu a režim školní družiny.

3. Zásady směrnice:

- musí být vydána písemně,
- je v souladu s právními předpisy,
- je vydaná na dobu neurčitou.

Článek 2

Poslání školní družiny

Školní družina se ve své činnosti řídí zejména vyhláškou č. 74/2005 Sb., o zájmovém vzdělávání v platném znění. Školní družina není pokračováním školního vyučování, má svá specifika, která ji odlišují od vyučování. Hlavním posláním školní družiny je zabezpečení zájmové činnosti, odpočinku a rekreace žáků, částečně také dohledu nad žáky. Ve školní družině se děti mohou připravovat na vyučování.

Činnost družiny je určena přednostně pro žáky prvního stupně základní školy. K pravidelné denní docházce mohou být přijati i žáci druhého stupně základní školy.

Článek 3

Práva a povinnosti účastníků školní družiny (žák, vychovatel) a zákonných zástupců žáků

3. 1. Žák má právo:

- na vzdělání a na svobodu myšlení, projevu, shromažďování, náboženství,
- být seznámen se všemi předpisy se vztahem k jeho pobytu a činnosti v družině.
- na účast na výchovných, vzdělávacích, zájmových, popř. tematických akcích zajišťovaných školní družinou.

- vyjadřovat se ke všem rozhodnutím týkajícím se podstatných záležitostí jeho výchovy a vzdělávání, přičemž jeho vyjádření musí být věnována pozornost odpovídající jeho věku a stupni vývoje,
- sdělit svůj názor vychovatelce ŠD, vedoucí vychovatelce ŠD nebo ředitelce školy, svůj názor vyjádřit přiměřenou formou, která neodporuje zásadám slušnosti,
- na odpočinek, hru a oddechové činnosti odpovídající jeho věku, jakož i na svobodnou účast v řízených zájmových činnostech; odpoledne má žák trávit v klidné, pohodové a přátelské atmosféře,
- na zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví, na život a práci ve zdravém životním prostředí,
- na ochranu před sociálně patologickými jevy, jakoukoli formou nepřátelství, diskriminace a násilí, proti zásahům do soukromého života a poškozování pověsti a cti.

3. 2. Zákonný zástupce má právo:

- na informace o chování žáka ve školní družině,
- na informace o akcích pořádaných školní družinou,
- podávat návrhy k práci školní družiny.

3. 3. Vychovatel má právo:

- udělovat dětem pokyny a vyžadovat jejich plnění v souvislosti s naplňováním cílů výchovy, školním řádem a dalšími vnitřními předpisy školy,
- při jednání se zákonnými zástupci o záležitostech výchovy a vzdělávání jejich dětí vyžadovat od nich spolupráci při plnění vnitřních předpisů ŠD,
- odmítnout výkon práce, který je v rozporu s právními předpisy,
- na slušné jednání ze strany žáků a jejich zákonných zástupců.

3. 4. Žák má povinnost:

- dodržovat vnitřní řád školní družiny, předpisy a pokyny školy k ochraně zdraví a bezpečnosti, s nimiž byli seznámeni,
- plnit pokyny pedagogických pracovníků školy vydané v souladu s právními předpisy a vnitřním řádem školní družiny, dbát pokynů provozních pracovníků, chovat se tak, aby neohrozili zdraví svoje ani jiných osob,
- své chování a jednání ve školní družině a na akcích pořádaných ŠD usměrňovat tak, aby nesnižovali důstojnost svou, svých spolužáků, zaměstnanců školy a lidí, se kterými přijdou do styku,

- zjistí-li ztrátu či poškození osobní věci, tuto skutečnost neprodleně ohlásit vychovatelce školní družiny v ten den, kdy ke ztrátě či poškození došlo,
- chodit do školní družiny podle zápisového lístku a účastnit se činností organizovaných školní družinou,
- zacházet s vybavením školní družiny šetrně, udržovat své místo i ostatní prostory školní družiny v čistotě a pořádku, chránit majetek před poškozením,
- dokládat důvody své nepřítomnosti v souladu s podmínkami stanovenými školním řádem,
- chodit vhodně oblečen s ohledem na plánované činnosti,
- **chovat se ve školní družině tak, aby neohrožoval spolužáky ani vyučujícího. Při závažném a opakovaném porušování vnitřního řádu školní družiny může být rozhodnutím ředitele školy žák ze ŠD vyloučen.**

3. 5. Žák nesmí:

- odejít ze školní družiny bez vědomí vychovatelky,
- nosit do školní družiny předměty, které nesouvisí s činností ŠD a mohly by ohrozit zdraví a bezpečnost žáka nebo jiných osob,
- přinášet do družiny větší částky peněz či cenné věci, škola nenese odpovědnost za ztrátu nebo poškození těchto předmětů,
- pořizovat nahrávky (video, audio, foto) bez svolení nahrávané osoby a používat mobilní telefon v době čekání na oběd a jeho konzumace,
- při práci s počítačem hrát hry bojového charakteru, hry nepřiměřené věku žáků,
- požívat alkoholické nápoje a kouřit,
- používat mezi sebou a vůči dospělým osobám hrubých slov, urážek, psychického a fyzického násilí, **hrubé slovní a úmyslné psychické a fyzické útoky žáka vůči jinému žákovi či vůči pracovníkům školy se vždy považují za závažné porušení povinností stanovených tímto řádem** a žák bude za toto provinění ze ŠD vyloučen.

3. 6. Zákonný zástupce má povinnost:

- řádně, úplně a pravdivě vyplnit zápisový lístek včas ohlásit změny v údajích,
- řádně zdůvodnit nepřítomnost žáka ve školní družině,
- včas uhradit úplatu za pobyt žáka ve školní družině,
- vyzvedávat žáka ze školní družiny ve stanovené době,
- seznámit se s vnitřním řádem školní družiny a respektovat jej.

3. 7. Vychovatel má povinnost:

- pozorně vyslechnout slušnou formou podaný dotaz, přání, či stížnost dětí, vhodným způsobem na ně odpovědět a zachovávat důvěrnost získaných informací,
- na požádání zákonného zástupce žáka s ním projednat jakoukoli záležitost týkající se jejich dítěte,
- seznámit se a dodržovat vnitřní směrnice školy,
- seznámit žáky a zákonné zástupce s vnitřním řádem školní družiny,
- dodržovat plán školní družiny a řídit se Školním vzdělávacím programem, předpisy k zajištění ochrany zdraví a bezpečnosti,
- dbát na ochranu před ohrožováním mravní výchovy mládeže,
- vykonávat dohled nad žáky,
- zachovávat mlčenlivost o osobních údajích žáků i zákonných zástupců, dbát na pedagogický takt,
- vést předepsanou pedagogickou dokumentaci,
- být na pracovišti 15 minut před zahájením činnosti školní družiny.

Článek 4

Vnitřní režim školní družiny

4. 1. Provozní doba

- Družina je v provozu po celý školní rok. V období školních prázdnin provoz školní družiny neprobíhá.
- Provozní doba školní družiny: ranní družina 6. 30 – 7. 30 hodin, odpolední 12:00 – 15:30 hodin.

4. 2. Lokalizace

Školní družina má jedno oddělení se samostatnou učebnou. Zde je moderní školní nábytek, který je poskládan tak, aby zde mohla probíhat různorodá činnost. Hračky, didaktické hry a výtvarný materiál se umístěn ve skříňkách přístupných žákům. Pro některé činnosti využívá družina třídu pohybové výchovy, multifunkční hřiště, zahradu s hracími prvky, počítačové koutky, keramickou dílnu nebo areál tělovýchovné jednoty. Styk s rodičovskou veřejností je zabezpečen vchodovým videozvonkem s dálkovým otevíráním dveří u hlavního vchodu.

4. 3. Přihlášení, docházka, odhlášení a vyloučení žáka ze ŠD

Přihlášení

Zákonný zástupce žáka žádá o zařazení dítěte do školní družiny ředitele školy podáním písemné přihlášky a zápisního lístku. O zařazení dítěte do školní družiny rozhoduje ředitel školy. Kriteria přijetí je datum podání žádosti a kapacita

zařízení. Přednostně jsou přijímáni žáci 1. a 2. ročníku, děti zaměstnaných rodičů, dojíždějící žáci a žáci s denní docházkou.

Přihlášení žáka do ŠD během školního roku je možné pouze v případě, že není naplněna kapacita školní družiny a nedojde v daný čas k překročení fyzické přítomnosti 30 žáků (dle vyhlášky č.74/2005, o zájmovém vzdělávání, §10, a dle zákona č.561/2004, školský zákon, §23, odst.3). Zákonný zástupce žáka žádá o zařazení do ŠD ředitele školy opět formou písemné žádosti se zápisním lístkem, ke které připsá své stanovisko vychovatel školní družiny.

Docházka

Přihlásí-li zákonný zástupce dítěte žáka do ŠD, je povinen dbát, aby tam žák docházel pravidelně a včas. Zákonný zástupce žáka je povinen sdělit vychovatelům školní družiny rozsah docházky žáka či způsob odchodu žáka z družiny. Omluvu nepřítomnosti žáka v družině, odchylky od docházky žáka nebo způsobu odchodu, sdělí zákonný zástupce písemnou formou. Písemně sdělí zákonný zástupce i předem známou nepřítomnost žáka v družině.

Odchody žáků jsou uvedeny na zápisním lístku a musí být zákonným zástupcem žáka řádně vyplněny. Při změně odchodů napíše zákonní zástupci omluvenku, kterou si vychovatelé zakládají. Příchod a odchod nepravidelně docházejících žáků do ŠD je evidován v docházkovém sešitě. V docházkovém sešitě je rovněž evidována docházka do ranní družiny.

Odhlášení

Odhlášení žáka ze ŠD se provádí na základě písemné odhlášky, kterou zákonný zástupce žáka předá vychovatelům ŠD. Žáka je možné odhlásit z docházky pouze k prvnímu dni následujícího měsíce.

Pokud dojde během školního roku ke změně bydliště žáka, odhlášení žáka z docházky do ŠD, musí tuto skutečnost zákonný zástupce žáka včas (nejpozději týden před danou změnou) ohlásit vychovatelům.

Vyloučení

Jestliže žák bez omluvy zákonných zástupců přerušil docházku do školní družiny po dobu delší než 30 dnů, lze po projednání se zákonným zástupcem žáka ze školní družiny vyloučit. Žáka lze ze školní družiny vyloučit, jestliže svým nevhodným chováním soustavně narušuje kázeň a činnost školní družiny.

4. 4. Platba za pobyt žáka ve ŠD

Na částečnou úhradu neinvestičních nákladů školní družiny vybírá Základní škola Lukov příspěvek, jehož výše je určena ve „Vnitřním předpisu ZŠ a MŠ o výši úplaty za zájmové vzdělávání ve školní družině“. Finanční částka je 80 Kč,- za měsíc a platí se v hotovosti u hospodářky nebo převodem na účet školy. Pokud nebude platba provedena v určených termínech, bude žák z docházky do ŠD vyřazen.

Vybraná finanční částka je příjmem ZŠ a MŠ Lukov.

4. 5. Zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví žáků

- Po skončení vyučování (dle rozvrhu hodin) předá učitelka vychovateli informace o nepřítomných žácích.
- Docházka přihlášených žáků je povinná. Nepřítomnost žáka zapíše vychovatel do Přehledu výchovně vzdělávací práce. Denně je vedena docházka s přehledem přítomných žáků a čas jejich odchodu. Mimořádný odchod (na základě písemné žádosti, která obsahuje datum, hodinu, zda jde žák sám nebo v doprovodu a podpis) také zapíše a vyznačí hodinu odchodu. Žádosti zakládá.
- Jedno oddělení ŠD se naplňuje nejvýše do počtu 30 žáků (vyhl. 74/2005 Sb.v platném znění).
- Při vyšším počtu žáků či vyžaduje-li to náročnost zajištění dozoru nad žáky v prostředí, v němž se budou pohybovat, může ředitel určit další pracovníky odpovídající za bezpečnost žáků.
- Stravování - vychovatel vede žáky k dodržování hygieny před jídlem, vede žáky ke kultuře stolování a pomáhá s utužováním správných stravovacích návyků žáků.
- Větrání místnosti zajišťuje průběžně vychovatel.
- Všichni účastníci se chovají při pobytu ve školní družině tak, aby neohrozili zdraví a majetek svůj ani jiných osob. Žákům není v době mimo vyučování a školní družinu dovoleno zdržovat se v prostorách školy, pokud nad nimi není vykonáván dohled způsobilou osobou. Vychovatelé školní družiny provedou prokazatelné poučení účastníků v první hodině školního roku a dodatečné poučení účastníků, kteří při první hodině chyběli a provedou o tom písemný záznam. Škola odpovídá za žáky v době dané rozvrhem činnosti družiny.
- Vychovatelé přihlíží k základním fyziologickým potřebám účastníků a vytváří podmínky pro jejich zdravý vývoj a pro předcházení vzniku rizikového chování, poskytuje jim nezbytné informace k zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví.
- Vychovatelé dodržují předpisy k zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví při práci a protipožární předpisy; pokud zjistí závady a nedostatky, ohrožující zdraví a bezpečnost osob nebo jiné závady technického rázu nebo nedostatečné zajištění budovy, je jejich povinností informovat o těchto skutečnostech nadřízeného a v rámci svých schopností a možností zabránit vzniku škody. Sledují zdravotní stav žáků a v případě náhlého onemocnění žáka informují bez zbytečných průtahů vedení školy a rodiče postiženého žáka. Při úrazu poskytnou žákovi nebo jiné osobě první pomoc, zajistí informování rodičů. Úraz ihned hlásí vedení školy a vyplní záznam do knihy úrazů, případně vyplní předepsané formuláře. Ošetření a vyplnění záznamů zajišťuje ten pracovník, který byl jeho svědkem nebo který se o něm dověděl první.

4. 6. Postup vychovatelů při nevyzvednutí žáka do stanovené doby

- Odchody žáků a způsob odchodu je zapsán rodiči na zápisních lístcích a také v knize výchovně vzdělávací činnosti školní družiny.
- Pokud žák neodchází domů samostatně a je ze ŠD vyzvedáván zákonným zástupcem, může vychovatelé ŠD předat žáka jiné osobě jen s písemným souhlasem zákonného zástupce.
- Pokud žák není do stanovené doby vyzvednut, spojí se vychovatel ŠD telefonicky s rodinou žáka a dohodne další postup.

4. 7. Činnosti školní družiny a pravidla chování žáků

- Družina realizuje výchovně vzdělávací činnost ve výchově mimo vyučování zejména formou odpočinkových, rekreačních a zájmových činností. Umožňuje také žákům přípravu na vyučování. Pro svoji činnost má družina vypracován školní vzdělávací program pro školní družinu Kouzelná pastelka, který vychází ze ŠVP ZŠ Lukov.
- Po příchodu žáků do družiny je zařazována odpočinková činnost odstraňující únavu z vyučování.
- Rekreační činnost, která slouží k regeneraci sil, může mít také ráz aktivnějšího odpočinku jako je pobyt v přírodě, na hřišti, pohybové hry apod.
- Zájmová činnost, která má za cíl rozvíjet osobnost žáka, je rozvržena pravidelně v týdenní skladbě zaměstnání (rozvrhu). Zde se přihlíží aktuálně k únavě žáků z vyučování.
- Sebevzdělávací činnost, která zahrnuje přípravu na vyučování, je organizována formou didaktických her, ověřování a upevňování školních poznatků v praxi při vycházkách apod.
- Vychovatelé sdělují zprávy o činnosti a chování žáka ve školní družině prokazatelnou formou zákonným zástupcům.
- Žák může při činnosti používat vybavení školní družiny. Jestliže záměrně toto vybavení poškodí, zajistí zákonný zástupce žáka opravu či náhradu poškozené věci.
- Výchovně vzdělávací činnost družiny vychází z plánu činnosti, který na daný školní rok zpracovává vychovatel.

4. 8. Denní režim

6.30 – 7.30 hod.	provoz ranní družiny
10.00 – 12.10 hod.	příchod žáků do školní družiny
12.10 – 13.00 hod.	relaxace, rekreační činnost
13.00 – 14.45 hod	vlastní činnost ŠD – sebevzdělávací, zájmová, pobyt v přírodě. V tuto dobu nelze vyzvedávat žáky ze ŠD.

Vychovatel při výběru zaměstnání přihlíží k počasí, může přihlídnout i k zájmu žáků v oddělení. Vždy však především vychází ze školního vzdělávacího programu a z jeho rozpracování do konkrétních vzdělávacích plánů.

Článek 5 **Dokumentace**

V družině se vede tato dokumentace:

- a) písemné přihlášky dětí (zápisní lístek); jejich součástí je písemné sdělení zákonných zástupců účastníka o rozsahu docházky a způsobu odchodu účastníka z družiny,
- b) přehled výchovně vzdělávací práce (s druhy činnosti),
- c) vnitřní řád školní družiny,
- d) školní vzdělávací program školní družiny s přílohou celoročního plánu činností,
- e) kniha úrazů a záznamy o úrazech účastníků.

Článek 6 **Závěrečná ustanovení**

1. Kontrolou provádění ustanovení této směrnice je statutárním orgánem školy pověřen zaměstnanec: vychovatel školní družiny.
2. Případné změny budou uvedeny v dodatcích Vnitřního řádu družiny Základní školy Lukov.

Článek 7 **Účinnost**

Vnitřní řád školní družiny nabývá účinnosti dnem 1. 9. 2019.

Schváleno pedagogickou radou dne 30. 8. 2019

Schváleno školskou radou dne 6. 9. 2019

vychovatel ŠD

ředitel školy

předseda školské rady

Stvrzuji svým podpisem, že jsem se seznámil/a se Školním vzdělávacím programem ŠD „Kouzelná pastelka“ včetně jeho dodatků a příloh:

datum	jméno a příjmení	podpis

